

DZIEDZICZENIE W SPÓŁKACH CZ. III - SPÓŁKA Z O.O.

Private Clients Newsletter

30.11.2023

SPÓŁKA Z O.O.

W ostatnim już wpisie z serii dotyczącej dziedziczenia praw i obowiązków w spółkach, omawiamy spółkę z o.o. To najczęściej spotykany w obrocie rodzaj spółki.

Co do zasady, udziały w spółce z o.o. to prawa majątkowe wchodzące w skład majątku spadkodawcy i podlegające dziedziczeniu.

O ile umowa spółki nie stanowi inaczej, z chwilą śmierci współnika jego spadkobiercy:

- przejmują udziały w spółce, stając się jej współnikami,
- nabywają prawa i zobowiązania zmarłego współnika, chyba, że prawa związane są ściśle z osobą zmarłego współnika.

Spadkobiercy, jeśli jest ich kilku, dziedziczą udziały we współwłasności. Aby móc wykonywać swoje prawa jako współnik, konieczne jest zawiadomienie zarządu spółki przez spadkobierców o tym, że nastąpiła zmiana osobowa. Jeśli spadkobierców jest kilku, to dobrze jest, aby wybrali oni jednego wspólnego przedstawiciela do wykonywania praw w spółce. Następnie, w ramach działu spadku, spadkobiercy mogą ustalić w umowie lub w postępowaniu sądowym, że udziały w spółce przypadną np. tylko jednemu z nich, a pozostali zostaną przez niego spłaceni lub uzyskają ze spadku inny majątek.

W imieniu małoletniego spadkobiercy prawa udziałowe wykonuje przedstawiciel ustawowy.

Umowa spółki z o.o. może **wyłączyć** możliwości wejścia spadkobierców do spółki w miejsce zmarłego. Aby postanowienie takie było skuteczne należy wskazać to wprost w umowie i ustalić zasady spłaty spadkobierców.

Wyłączenie możliwości wstąpienia spadkobierców do spółki oznacza, że nikt ze spadkobierców nie nabywa praw udziałowych, ale nabywają oni roszczenie o zapłatę kwoty, która odzwierciedla realną wartość udziałów. Aby uniknąć kłopotów w przyszłości rekomendowane jest szczegółowe określenie w umowie terminów wpłat i zasad określania wartości udziałów.

W zależności od postanowień umownych i tego, czy udziały zostaną np. umorzone, czy przejęte przez np. pozostałych wspólników, odpowiedzialne za spłatę spadkobierców będą odpowiednio spółka albo pozostali wspólnicy.

Umowa spółki z o.o. może **przewidywać ograniczenia** we wstąpieniu spadkobierców do spółki poprzez wskazanie w umowie spółki kryteriów, które musi spełnić spadkobierca, np.:

- określone wykształcenie
- wymóg pełnoletności
- zgoda (wybór) pozostałych wspólników na przystąpienie.

To atrakcyjne rozwiązanie, dzięki któremu wspólnicy mogą mieć wpływ na dobór nowego wspólnika.

Warto też przewidzieć, co się stanie, gdy wspólnik nie ma spadkobierców – np.: poprzez uregulowanie umorzenia udziałów.

Dodatkowo umowa spółki może wyłączyć lub w określony sposób ograniczyć podział udziałów między spadkobierców w przypadku, gdy zmarły wspólnik miał więcej niż jeden udział.

Co jeszcze jest dziedziczone?

Niezależnie od tego, czy spadkobierca wstąpi do spółki czy nie - zgodnie z ogólnymi zasadami prawa spadkowego - przechodzą na niego m.in.:

- prawo do wypłaty należnej za życia wspólnika a niewypłaconej jeszcze dywidendy;
- obowiązek uiszczenia należnych za życia zmarłego wspólnika a nieuiszczonych dopłat;
- dług, w postaci obowiązku wyrównania wkładu niepieniężnego, którego wartość została znacząco zawyżona w stosunku do wartości zbywczej w dniu zawarcia umowy spółki.

Inny sposób na przekazanie udziału w spółce z o.o.

Zapis windykacyjny ustanowiony w formie aktu notarialnego daje możliwość przekazania własności udziałów konkretnej osobie z chwilą śmierci wspólnika. Jednak przed ustanowieniem tego zapisu przyszły spadkobierca powinien sprawdzić, czy w umowie spółki nie ma ograniczenia albo wyłączenia dziedziczenia udziałów. Jeśli np. umowa spółki wyłącza dziedziczenie udziałów, to osoba wskazana w zapisie windykacyjnym może nabyć co najwyżej roszczenie o spłatę udziałów.

Swoboda umów pozwala także na wpisanie do umowy spółki z o.o. innych postanowień, przewidujących np. prawa opcji na udziały lub umorzenie automatyczne albo przymusowe udziałów. Tutaj zarówno wspólnicy jak i ich doradcy prawni mogą w sposób przemyślany i uwzględniający wiele czynników zaplanować przekazanie udziałów młodszemu pokoleniom.

Skontaktuj się z nami!

**Urszula
Rodak-Smolarek**

**Aleksander
Petrys**

**Agnieszka
Wiercińska-Krużewska**

**Jan
Roliński**

